

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра банківської справи

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Ректор

Поляков М.В.

2016 р.

"УЗГОДЖЕНО"

Проректор з науково-педагогічної
роботи

С.О. Чернецький

" 1 " 2016 р.

ПРОГРАМА
ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
(Освітня програма - Банківська справа)

Розглянуто Вченою Радою
економічного факультету
Протокол № 4 від 10.11.2015
Голова Ради

 С.О. Смирнов
" 14 " 2016 р.

Дніпропетровськ
2016

ВСТУП

Вивчення економічних дисциплін ставить за мету формування у майбутніх фахівців економічного мислення, що спирається на глибоке знання економічних законів та господарського механізму їх впливу, використання передового досвіду для підвищення ефективності національного виробництва в умовах обмеженості ресурсів та результативності фінансово-кредитних процесів.

Підготовлений фахівець з питань банківської справи повинен, використовуючи знання, набуті в процесі вивчення економічної теорії, теорії та практики банківської справи, за допомогою додаткової літератури, статистичного та фактичного матеріалу, уміти проаналізувати структуру та фактори суспільного виробництва, ринку банківських послуг та окремих банківських установ. Використовуючи електронні носії, додаткову літературу за допомогою набутих знань, майбутній фахівець має визначати механізми регулювання ринкової економіки та окремих її сегментів.

Володіючи знаннями з економічної теорії, теорії фінансів та кредиту ресурсами Інтернету, слід показати навички критично оцінювати цілі національної економіки та основні шляхи їх досягнення, цілі грошово-кредитної політики та визначати основні інструменти регулювання, методика проведення банківських операцій та надання фінансових послуг. Засновуючись на здобутих знаннях закономірностей розвитку економіки країни, фінансових ринків фахівець має вміти проаналізувати пріоритетні напрямки інтеграції України в сучасну світогосподарську систему в цілому та її фінансово-кредитну складову.

Завдання вступного фахового випробування включають 20 тестів на виявлення теоретичної та практичної підготовки студентів у межах вимог щодо рівня «бакалавр». У тестовому питанні пропонується чотири відповіді, вірною з яких є лише одна.

Перелік дисциплін, за якими будуть атестуватися студенти наступний:

1. Економічна теорія;
2. Банківські операції;
3. Центральний банк і грошово-кредитна політика.

Час на виконання завдання – 120 хвилин. У кожному білеті 20 тестів. Відповідь на кожен тест оцінюється у 5 балів. Максимальна кількість балів – 100.

РОЗДІЛ 1. ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ

ТЕМА 1. Політична економія

Предмет і метод політичної економії. Економічні потреби і інтереси. Виробництво матеріальних благ і послуг. Продукт і характер праці. Соціально-економічний устрій суспільства. Економічна система та закони її розвитку. Товарна форма організації виробництва. Товар і гроші. Ринок, його суть і функції. Моделі ринку. Конкуренція і ціноутворення. Підприємство як товаровиробник. Валовий дохід і прибуток. Галузеві особливості виробництва і функціонування капіталу. Форми прибутку, процент і рента. Фінансова система країни. Суспільне відтворення і його основні форми. Суть і структура світового господарства. Форми міжнародних економічних відносин.

ТЕМА 2. Мікроекономіка

Предмет і метод мікроекономіки. Теорія граничної корисності. Поведінка споживача. Попит, пропозиція, їх взаємодія. Мікроекономічна модель підприємства. Ринок досконалої конкуренції. Монопольний ринок. Олігополія та монополістична конкуренція. Ринки факторів виробництва.

ТЕМА 3. Макроекономіка

Макроекономіка як наука. Макроекономічні показники в системі національних рахунків. Економічна динаміка. Ринок праці. Інфляційний механізм. Товарний ринок та економічна рівновага. Споживання, заощадження, інвестиції. Сукупні витрати і ВВП. Грошовий ринок. Зовнішньоекономічна діяльність. Економічне зростання і його чинники.

Тема 4. Історія економічних вчень

Економічне вчення меркантилізму. Економічне вчення фізіократів. Класична політична економія. Економічне вчення К. Маркса. Формування та суть неокласичної економічної теорії. Зародження та особливості інституціоналізму. Кейнсіанство: його сутність та еволюція. Неоконсервативна критика кейнсіанства. Неолібералізм. Сучасний неоінституціоналізм та його особливості.

РОЗДІЛ 2. БАНКІВСЬКІ ОПЕРАЦІЇ

ТЕМА 1. Створення та організація діяльності комерційного банку

Банк як важливий елемент банківської системи, класифікація банківських інститутів. Принципи організації роботи банку. Банківські операції. Зміст і класифікація пасивних операцій. Сутність активних операцій. Реалізація функцій банку. Порядок заснування банківської установи. Вимоги для отримання банківської ліцензії. Типова організаційна структура комерційного банку.

ТЕМА 2. Формування ресурсів комерційного банку

Сутність, склад і характеристика ресурсів банку. Власний капітал: функції та структура, регулятивний капітал. Економічний зміст депозитних операцій, їх класифікація та загальна характеристика. Механізм здійснення строкових депозитних операцій з юридичними та фізичними особами. Депозитний договір, нарахування та виплата процентів. Джерела запозиченого капіталу. Емісія та продаж облігацій. Міжбанківські кредити: терміни та порядок використання. Кредити Національного банку України: види, вимоги, порядок здійснення.

ТЕМА 3. Розрахунково-касові операції комерційних банків

Сутність готівкових та безготівкових розрахунків. Способи, види та форми безготівкових розрахунків. Відкриття рахунків у банку. Форми безготівкових розрахунків: платіжне доручення, чек, акредитив, вимога-доручення, відкритий рахунок, інкасове доручення, розрахунки по сальдо взаємної заборгованості. Види та характеристика банківських платіжних карток. Здійснення міжбанківських розрахунків через систему електронних платежів та прямі кореспондентські відносини. Організація готівкових грошових розрахунків. Загальна характеристика касових операцій.

ТЕМА 4. Кредитні операції комерційних банків

Сутність, принципи та функції кредиту. Організація кредитної роботи в банку. Етапи процесу кредитування. Плата за кредит. Кредитоспроможність позичальника, значення і елементи системи оцінювання. Порядок формування резервів під кредитні ризики. Поняття та загальна характеристика форм забезпечення кредитів. Сутність і джерела кредитного ризику, класифікація методів управління ним.

ТЕМА 5. Операції банку з іноземною валютою

Валютні цінності та валютний ринок. Класифікація банківських операцій з іноземною валютою. Відкриття та ведення рахунків в іноземній валюті. Поточні торговельні операції банку з іноземною валютою. Котирування валют. Строкові торговельні валютні операції. неторговельних операцій банків з іноземною валютою.

РОЗДІЛ 3. ЦЕНТРАЛЬНИЙ БАНК І ГРОШОВО-КРЕДИТНА ПОЛІТИКА

ТЕМА 1. Національний банк України — центральний банк держави. .

Походження центральних банків. Статус та основи організації центральних банків. Основні напрями діяльності центральних банків. Операції центральних банків. Особливості та зміст операцій центрального банку. Пасиви й активи банку. Відображення операцій у балансі центрального банку.

Створення центрального банку в Україні. Статус, принципи організації та функціонування НБУ. Органи управління та структура НБУ.

ТЕМА 2. Грошово -кредитна політика.

Сутність грошово-кредитної політики та її інституційна основа. Цільова спрямованість грошово-кредитної політики. Передавальний механізм та ефективність грошово-кредитної політики. Типи грошово-кредитної політики. Місце і роль грошово-кредитної політики в загальнодержавній економічній політиці. Передавальний механізм та ефективність грошово-кредитної політики. Політика обов'язкових резервних вимог. Політика рефінансування центральним банком комерційних банків. Процентна політика центрального банку. Політика центрального банку на відкритому ринку.

ТЕМА 3. Організація готівкового грошового обігу.

Центральний банк — емісійний центр готівкового грошового обороту. Регулювання готівкового грошового обороту в поза банківській сфері. Місце готівки в грошовій та платіжній системах. Організація емісійно-касової роботи в установах НБУ. Прогнозування готівкового грошового обороту..

ТЕМА 4. Організація міжбанківських розрахунків.

Розрахункове обслуговування банків центральним банком. Система електронних платежів (СЕП) НБУ.

ТЕМА 5 . Валютне регулювання та контроль

Валютне регулювання: економічна сутність, необхідність та завдання.

Інструменти валютного регулювання. Повноваження НБУ як органу валютного регулювання. Курсова політика НБУ..

Платіжний баланс: економічний зміст і роль у системі валютного регулювання..

Золотовалютні резерви в системі валютного регулювання.

ЛІТЕРАТУРА

до Розділу 1

1. Башнянин Г.І. Політична економія: Підручник / Г.І. Башнянин, П.Ю. Лазур, В.С. Медведєв. – К.: Ніка – Центр Ельга, 2000. – 527 с.
2. Гальчинський А.С. Основи економічних знань: Навч. посібник / А.С. Гальчинський, П.С. Єщенко, Ю.І. Галкін. – К.: Вища школа, 1998. – 544 с.
3. Геблер І. Макроекономіка. Навч. посібник / І. Геблер. – К.: НМК ВО, 1993. – 129 с.
4. Долан Э. Дж. Микроэкономика / Э. Дж. Долан, Д. Линдсей; пер. с англ. В. Лукашевича и др.; под общ. ред. Б. Лисовика, В. Лукашевича. – СПб.: АО “Санкт-Петербург оркестр”, 1994. – 447 с.
5. Макконнелл К.Р. Экономикс: принципы, проблемы и политика / К.Р. Макконнелл, С.Л. Брю; пер. с англ. – 11 изд. – К.: ХаГар, 2000. – 785 с.

6. Мікроекономіка и макроекономіка: Підручник. У 2-х ч. / за ред. С. Будаговської. – К.: Вид-во “Основи”, 2001. – 517 с.
7. Нуреев Р.М. Курс мікроекономіки: Учебник для вузов / Р.М. Нуреев. – М.: Изд. група НОРМА-ИНФРА, 1998. – 572 с.
8. Основи економічної теорії / за ред. С.В. Мочерного. – Тернопіль: Тарнекс, 1993.
9. Основи економічної теорії: політекономічний аспект / За ред. Г. Климка, В. Нестеренка. – К., 1997. – 733 с.
10. Основы экономической теории: политэкономический аспект: Учебник / Отв. ред. Г.Н. Климко. – 3-е изд., перераб. и доп. – К.: Знання-Прес, 2001. – 646 с.
11. Політична економія: Навч. посібник / К.Т. Кривенко, В.С. Савчук, О.О. Беляєв та ін. – К.: КНЕУ, 2001. – 508 с.
12. Овчинников Г.П. Мікроекономіка. Макроекономіка: Т. 1. / Г.П. Овчинников. – СПб.: изд-во Михайлова В.А., 1997. – 751 с.
13. Общая экономическая теория (политэкономия). Учебник / под общ. ред. В.И. Видяпина, Г.Л. Журавлевой. – М.: ПРОМО-Медиа, 1995. – 648 с.
14. Ястремський О.І. Основи мікроекономіки: Підручник / О.І. Ястремський, О.Г. Гриценко. – К.: Знання, 1998. – 714 с.

до Розділу 2

1. Банківська справа. Центральний банк і грошово-кредитна політика. Банківські операції: Навчальний посібник. — Т.І / В.О.Сичов, В.Т. Александров, В.В. Остапенко та ін. — К.: АВТ, 2004. — 528 с.
2. Банківська справа: Навчальний посібник / За ред. Р.І. Тиркала. — Тернопіль: Карт-бланш, 2001. — 314 с.
3. Банківські операції / За ред. В.І. Міщенко, Н.Г. Слав'янської. – К.: Знання, 2006. – 727 с.
4. Банківські операції: Підручник / За ред. А. М. Мороза. — 2-ге вид. — К.: КНЕУ, 2002. — 476 с.
5. Банківські операції: Підручник / За ред. д.е.н., проф. О. В. Дзюблюка. – Тернопіль: Вид-во ТНЕУ «Економічна думка», 2009. – 696 с.
6. Васюренко О. В. Банківські операції: Навчальний посібник. — К.: Товариство «Знання», КОО, 2004. — 324 с.
7. Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 17.12.2000 р. № 2121-III із змінами і доповненнями // www.rada.gov.ua.
8. Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті: Затв. Пост. Правл. НБУ від 29.03.2001 р. №135 // Українська інвестиційна газета. Нормативна база. —12.06.2001.-№24. — С. 10—30.
9. Інструкція про порядок відкриття банками рахунків у національній та іноземній валюті: Затв. Пост. Правл. НБУ від 05.12.2001 р. №500 із зм. і доп. // Бюлетень систематизованого законодавства України. — 2002.— №2.— ст. 44.
10. Операції комерційних банків: опорний конспект лекцій. — К.: КНТЕУ, 2003. — Ч. 1: Традиційні банківські послуги. — 2003. — 113с.

11. Операції комерційних банків; Навчальний посібник для екон. спец. / Р. Коцовська, В. Ричаківська, Г. Табачук та ін. — 3-тє вид. — К.: Львів: ЛБІ НБУ, 2004. — 500 с.
12. Петрук О. М. Банківська справа: Навчальний посібник. — К.: Кондор, 2004.—461 с.
13. Снігурська Л.П. Банківські операції і послуги: Навч. посіб. — К.: МАУП, 2006. — 456 с.

до Розділу 3

1. Адамик Б. П. Центральний банк і грошово-кредитна політика: Підручник. — Тернопіль: Карт-бланш, 2007. — 393 с.
2. Банківські операції: підручник / А.М. Мороз, М.І. Савлук, М.Ф. Пуховкіна; за ред.: А.М. Мороза; Затверджено МОН України. — 4-те вид., без змін. — Київ: КНЕУ, 2009. — 608 с.
3. Закон України «Про Національний банк України» від 20.05.1999 р. № 679 - XIV із змінами і доповненнями // www.rada.gov.ua.
4. Інструкція про порядок відкриття банками рахунків у національній та іноземній валюті: Затв. Пост. Правл. НБУ від 05.12.2001 р. №500 із зм. і доп. // Бюлетень систематизованого законодавства України. — 2002.— №2.— ст. 44.
5. Коваленко В. В. Центральний банк і грошово-кредитна політика: Навчальний посібник. — К.: Знання України, 2006. — 332 с.
6. Положення «Про порядок видачі ліцензій банкам банківських ліцензій, письмових дозволів та ліцензій на виконання окремих операцій»: Затв. Пост. Правл. НБУ від 17.07.2002 р. №275 // БСЗУ. — Сер. 3: Податки. Фінанси. Цінні папери. — 2001. — № 11. — ст. 506.
7. Положення «Про порядок створення і державної реєстрації банків, відкриття їх філій, представництв і відділень» від 31.08.2001р. №375 із зм. і доп. // <http://www.bank.gov.ua>.
8. Пуховкіна М. Ф., Остапіншин Т. П., Білошапка В. С. Центральний банк і грошово-кредитна політика: Навч. метод. посібник для самост. вивч. дисципліни. — К.: КНЕУ, 2010.
9. Центральний банк і грошово-кредитна політика: Підручник / За ред. А. М. Мороза, М. Ф. Пуховкіної. — К.: КНЕУ, 2006.

СТРУКТУРА БІЛЕТУ

на додаткове вступне випробування
до вступу на ОПШ магістра
Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара
за спеціальністю 072 - Фінанси, банківська справа і страхування
(Освітня програма Банківська справа)

1. На виконання тестового завдання відведено 120 хвилин.
2. Тест складається з 20 тестових завдань (завдання з вибором однієї правильної відповіді).

Структура білету

Зміст	Максимальна кількість балів
Тестова частина	100
– розділ 1 – Економічна теорія – 15 питань по 4 балів за правильну відповідь;	60
– розділ 2 – Банківські операції – 5 питання по 4 балів за правильну відповідь	20
– розділ 3 – Центральний банк і грошово-кредитна політика – 5 питання по 4 балів за правильну відповідь	20

3. Завдання мають тільки **ОДНУ ПРАВИЛЬНУ ВІДПОВІДЬ**.
4. Кількість розділів та чисельність питань – визначає кафедра.
5. Тести наведені в таблиці, приклад якої наведено нижче.

1.	Зміст питання:				
	а) перший варіант відповіді;				
	б) другий варіант відповіді;	☐	☐	☐	☐
	в) третій варіант відповіді;				
	г) четвертий варіант відповіді.				